

BIBLIA

A decemberi elmélkedéseket Garay András (Dunakeszi), a februáriakat Kálmán Márta és Kiss József (Budapest) készítette.

December 4. — Advent 2. vasárnapja — Mk 1,1–8 —

Isten küldöttje

A Messiás eljövételének jól körülírt időpontja volt. A zsidó hagyomány mindent visszavezetett az ember teremtésére, és arra, hány évenként van potenciális esély a Messiás jövetelére. 2000 évvel ezelőtt lázas várakozásban élt az ország, hiszen most jön el az időpont, most van esély a Messiás eljövételére, és majd évszázadokig nem lesz. Viszont a Messiásnak pontos feltételeknek kellett megfelelnie. És mindenki ki tudta számítani, hogy a Messiás, aki megszületik, körülbelül harminc év múlva, immár felnőtt fejjel felfedi önmagát. Potenciális Messiás kevés volt: kellett a leszármazási táblázatok, a hely, az égi jel. Csak pár ember tudta ezt felmutatni, köztük Jézus is.

A várakozás tovább fokozódott. Már itt él közöttünk a Messiás! Már mindjárt itt van, és felfedi magát! De a Messiásnak rendben kell bennünket találnia: tisztának, büntetlennek, késznek, nyitottnak. A jámbor és nem jámbor zsidók pedig mindenre ugrottak, ami a Messiás megjelenésére utalt. Jánosra a kutya sem figyelt volna máskor. Egy pusztai ember, egy önkéntes száműzött, a vadmézező személye

és üzenete hirtelen a figyelem fókuszába kerül. Már itt van a Messiás! Ide jön, itt lehet vele találkozni! És tódulnak a népek, a különböző érdekkörökbe tartozók Messiást látni, hallani, és persze bünbánatot tartani, készülni, várakozni. Hiszen ők vallásosak voltak, tartották a mózesi törvényt, és szenvedték a római megszállás megalázó és véres mindennapjait; készültek a nagy találkozásra.

János tovább emeli a tétet. „Jön, aki nagyobb nálam”, akinek a keresztségéhez képest az én keresztségem semmit sem jelent. Minden kétséget kizáróan már itt van, talán ma, talán holnap..., de megjelenik. És ez a Messiás minden képzeletet felülmúl majd. Aztán eljött Jézus, és a lelkesedés hamar lelohadt, és hamar megjelent a kétely is. Vajon ő-e a Messiás?

De a Messiás most még mindenkinél erősebb, eszközszerű és lehetőségei messze túlmutatnak a mégoly odaadott ember – mint János – lehetőségein. De a képbe már itt hiba csúszik. Nem az elvárt politikai megváltó mutatódik be János által, hanem a Szentlélekkel kereszteselő. Politikai, hatalmi sík helyett az ember belső

jét érintő. Isten és ember eddig törvények és szokások által kikövezett és működő kapcsolatát felülírja majd a Messiás, valami új megközelítést hoz az embernek önmagával és Istennel kapcsolatban. Valami gyökeresen újat.

Ez az új: a teremtettségét teljesebben, tisztábban és a maga valóságában megélt emberi élet. Az istenképűség. A Szentlélekbe merítés olyan, mint amikor a fazekas bemezíti a csuprot a mázba, és az eddig sérülékeny és színtelen forma megelevenedik, fénye lesz, tartása lesz, kiég a kölcsönös szeretet és egymásra találás tüzeiben. Hogy aztán ez az erények gyakorlása útján történik-e, vagy a Jézussal való azonosságok (magatartás-, lét-, sors-) megélésével, vagy a hagyományos keresztyén utakon (alázat, aszkézis, ima, önzetlenség, szentségek), tulajdonképpen szabadon választható. Sőt egyénre szabott kombinációjuk mindannyiunk spirituális élete, amely csak finom és tapintatos megközelítések útján tárul fel még a közösségi életben is.

A Szentlélekbe merítés még egy lényeges ponton jelent különbséget. A hagyományos életvezetési módszer – gondolkodom és cselekszem – elé tesz valamit. Először érzek, megérezek – aztán gondolkodom ennek fényében, és ennek megfelelően cselekszem. A „Cogito ergo sum” mantráknét ismételt felszólítása a mai nehézségekbe navigálta az embert. Eléje kell tenni valamit – és legyen ez az Advent üzenete: Istenre figyelve, Isten akaratát feltárva, megérezve, megértve gondolkodjunk és cselekszünk. És akkor megérezzük, hogy velünk van Isten ereje, lendítése, és langyos életünk átlép egy dimenziókaput. Ez az, amiről megismernek majd minket, és mi is egymást. A kaput átlépők hirtelen egy városban találják magukat. Olyan városban, amely hegyre épült.

December 11. — Advent 3. vasárnapja — Jn 1,6–8.19–28 — Isten békéje

Aki megérti János evangéliumának prólogusát, annak többé már nem kell mással foglalkoznia, mert megértette a bennünket körülvevő világ lényegét, Istent és önmagunkat – mondják a túlzásra hajló teológusok. Ez nem a Jézustól megszokott egyszerű beszéd, hanem mind stílusában, mint tartalmában emelkedett filozofikus módon foglalja össze az egész János-evangéliumot.

János nem köntörfalaz, rögtön megadja az alaphangot. Jézus Krisztus eljövételének jelentősége a teremtéssel mérhető. Mert Krisztus nem teremtett, hanem kezdettől fogva létezik, tehát Isten része. Sőt a világot nem az Atya, hanem az Atya és a Fiú „együtt” teremtette. A Fiú tehát a világ sorsában, alakulásában, és benne minden ember sorsában és alakulásában személyesen is érintett. Mint teremtő. Sőt, ezáltal felelősséget is vállal, hiszen az övé. Ezért mondja János, hogy az övébe jött, „ézelmileg” kötődik hozzá. Ezen érzelmi kötődés okán is lép bele fizikailag az ember világába, mert a felelőssége ezt kívánja.

Minden általa lett, azaz nemcsak a szellemi, hanem az anyagi világ is. Látva a fizikai világot, a nehézségeket, hajlamosak vagyunk nem Isten teremtő munkájának tekinteni körülményeinket. Az anyagi világ azonban nem a bűn és a szenvedés világa, hanem az isteni lehetőségek világa,

ahol a teremtmény képes a teremtőre reflektálni. Lehetőséget kaptunk, hogy ebben a világban teljesedjen ki az istenképűségünk, azaz szeretetünk, adásunk, szelidségünk, szolgálatunk. Ez a világ – minden bajával együtt – alkalmas arra, hogy istenképűként éljünk benne; mert az anyag nem célja, csak eszköze a létezésünknek.

Jézus a világosság, amely pusztá létével újí el a sötétséget. Nem tesz hozzá semmit, nem harcol ellene, egyszerűen csak van, és megmutatja önmagát. Ez a fény világít be mindenbe itt a földön, ad színt, formát, kontúr mindennek. Minden csak ebben a fényben értheti meg a saját valóságát. Ez ember csak ebben a fényben értelmezheti a saját valóságát – vagyis hogy ki ő. E nélkül lehetek szülő, szakmámat ismerő tudós, közismert ember, de igazán csak az isteni fényben lát-szik, hogy ki lehetek én. Ez nem a reflektorok világossága. Ez nem a show-biznisz világa, nem a politikusokra, gazdagokra eső rivaldafény. Ebben a világosságban mutatkozik meg, ki vagyok én.

Már nem lehetnek kétségeink. A függöny kettészakadt. Már nincsenek titkok. Alj ki a világosságra, ott vagy igazán önmagad! És ez a világosság a jézusi tanítás, a jézusi élet, amely nemcsak mint példa van jelen előttünk, hogy olyanok legyünk, mint Ő, hanem máig hatóan az én

sajátos személyemre ható impulzus, erő. Ezért mondja Jézus, hogy „veletek maradtok”. Az egyházi tanítás hajlamos ez a szentségekbe szuszakolni, de a Fiú velünk maradása messze túlmutat ezen. Az egy erőter, ebbe be lehet lépni, ez meg tud szólalni bennünk, ezáltal teremthetünk, és mintázhatjuk mi is azt a világot, amit a teremteskor Isten elénk tárt.

Ezek a jánosai gondolatok igazi betlehemi csillagként világítottak be a jeruzsálemi éjszakát. Lett is nagy ribillió. Itt a Messiás, akire vártunk. János szerény személye hirtelen előtérbe kerül. Jönnek a delegációk, faggatják, vajon ki ő. Hiszen egy ilyen ember csak a Messiás lehet, vagy legalább Illés, vagy valami próféta. Mert az ember – Aty szavaival – „titkon érzi”, hogy ez a jánosai tanúságtétel nem az embertől jött, és ha nem is Istentől, de a kettő határterületéről. És a „rettentő szavak tudója” kilép a rá szegeződő tekintetek fényéből, és megnyitja az utat Jézus előtt.

Pap keresztapám egy nagybeteget áldoztatott a kórházban, amikor jött a konzilium. Neves professzorok, tanársegédek, a teljes aszisztencia. Látva, mi történik, a professzor megállt, és csendben várakozott. „Most valami fontosabb történik, mint amit mi tudunk nyújtani” – mondta a türelmetlen tanársegéd felé fordulva. Hirtelen csend lett, és béke. Isten békéje... Legyen velünk is!

December 18. — Advent 4. vasárnapja — Lk 1,26–38 — Isten anyala

Az angyali üdvözetlet hajlamosak vagyunk az evangéliumok egyik legtitkosabb vagy leginkább meszeszerű történetének tekinteni. A hívők egy része a titok és misztérium kódéba bujtatja az eseményt, míg mások kicsit fanyalognak rajta. Holott ez a leghétköznapibb történet.

Mert Isten anyala minden egyes embernek megjelenik, és felszólítja őt, hogy szülje a világra Istent a maga valóságában. Minket is felszólít! Tehát Mária története archetípusként minden ember története. Igen, de hol ez az angyal, hol a titokzatosság, és ha felszólít, miért nem tudok róla? Azaz hogy is van ez az egész? Az ember – szerintem – legnagyobb kérdése, amit fel kell, vagy kellene tennie: Él-e a bennem az Isten Lelke. Az emberi lét is hármas, mint a Szentháromság. Magyarán test, lélek és szellem vagyunk-e?

Pál még így köszön el a thesszalonikai hívektől az első levele végén: „A békeség Istene szenteljen meg titeket mindeástól. Egész valótok, szellemetek, lelketek és testetek feddhetetlenül őriztessék meg Urunknak, Krisztus Jézusnak megjelenésére.” Egész valónk: szellem, lélek és test – ez az ember hármassága. És nemcsak Pálnál, Jézusnál is. Jézus üzenetének egyik nagyszerűsége éppen az, hogy az emberről valami nagyon újat mondott,

valamit nagyon kitágított. És azáltal akarta megmenteni a világot, hogy megmutatta az ember létének ezt az összetettségét. Az Isten hármas, az ember hármas – milyen is lehetne más, hiszen a képére és hasonlóságára teremtettet!

Mondhatná valaki: Na ne lelkesedjünk! Ezt mi jó keresztényként nem hihetjük. Nem, mert megtiltották nekünk! Erről nekünk nem beszéltek, ez nincs benne a programunkban.

A 4. Konstantinápolyi zsinaton (869) hoztak egy dogmát, amelyben az emberi személyiséget úgy definiálták, hogy testből és lélekből áll (tehát az addigi hármasság helyett: test, lélek és a teremtésünkkel belénk lehelt isteni szellem), azaz megfosztottak bennünket annak hitétől, hogy isteni lélek él bennünk. Ez a lépés beláthatatlan következményekkel járt, hiszen később a felvilágosodáskor a lelket beszuszakolták a test bonyolult funkciójának kategóriájába, és ezzel tág teret kapott a csak testben való gondolkodás, ami ma nagyon összetett válságok fő oka.

Istent a maga valóságában mindenki hordozza. A feladat mindenkinek az, ami Máriának is volt: Világra kell hozni az Istent! Az én életemben, azon a helyen, ahova Isten állít. A világnak azt a kis

szegletét kell bevilágítanom, jobbá tennem, ahol éppen élek, dolgozom, és azoknak, akikkel éppen most vagyok.

De az ember Máriával együtt kételkedik. „Mindez hogyan lehetséges?” Hiszen kicsi vagyok, fáradt vagyok, az életemben egy csomó minden nem sikerül, és különben is „nem vagyok méltó”. Hogyan lehetséges – újra Pálra asszociálva – összetörni a cserépedényt, hogy a kincs (Isten valósága) nyilvánvaló legyen? A probléma önmagam vagyok. Mária azért példa, mert önmagát nem mint problémát élte meg (kishitűség, félelem, taszítás, tagadás, mi lesz, ha...), hanem bizalommal odatette önmagát. Összetörte a cserépedényét.

A gazdasági élet döntéshozói azt mondják: ha a problémát megértetted, vagy jól meg tudod fogalmazni, félig már megoldottad. Ha a problémát megértjük, a munka egyik felét elvégeztük. Nem tagadom, a másik fele nagyon nehéz. Főleg, ha azt gondoljuk, hogy amit össze kell törni, az vagyunk igazán saját magunk. Viszont ha ráérünk saját hármasságunkra – meghalljuk az angyal, a Lélek, a lelkiismeret, az önismeret hangját –, felgyorsulnak lépteink ezen az úton. Igaz, keskeny is, meg göröngyös is, de a miénk.

December 25. — Karácsony — Jn 1,1–18 — Isten Igéje

A Karácsony üzenete ez: Jézus a világba jött, és jöttével nyilvánvalóvá tette az ember számára, hogy mi az Istennek tetsző élet, azaz mi az embernek való élet. Ez a kettő egy és ugyanaz. Mert Isten csak azt akarja nekünk, amiben a legboldogabbak le-

hetünk, amiben legteljesebben megélhetjük azt, akik valójában vagyunk. De mégsem fogadták be, sem az akkori zsidók, sem a mai kor embere. Azért nem, mert elhitték velünk, hogy ez nem igaz. Mi meg elhittük. Szabad akaratunk révén Istennek semmi esélye sincs akkor, ha nem változtatjuk meg a gondolkodásunkat. De nekünk sem marad esélyünk, sem boldogabb személyes életre, sem egy boldogabb társadalomra.

A zsidók 2000 éve sem ezt a Messiást várták. Politikai felszabadítót, csodadoktort vártak, és amikor nyilvánvaló lett Jézus üzenete és életének eszközrendszere, elfordultak tőle. 2000 év óta folyamatos a várakozás, és Jézus folyamatosan eljön, de mi még mindig mást várunk. Azt várjuk, hogy abban az életben, amelyik nekünk tetsző, Isten legyen a segítségünkre. Sikerüljön ez és ez: legyenek gazdag, egészséges, kiegyensúlyozottan éljek, jólétben, kényelmesen. Ehhez kérjük Isten segítségét és óvását, meg a körülöttünk lévő problémák mind teljesebb orvoslását. Semmivel nem különbözünk az egykori zsidóktól, mi is azt várjuk, aki nekünk a saját elgondolásunk szerint jó.

És egy másik dologban sem változott semmi 2000 éve. Ha Jézusban felismerték volna a Messiást, az lebontotta volna a zsidó vallás és társadalom messiásvárás köré épített szerkezetét és struktúráit. Mert a Messiás elhozza az izajási álmot: a békét, az egységet, a kiengesztelődést, a testvériséget, az osztozást. Mindent, ami Isten világának velejárója. Azt a világot, ahol nincsenek kiváltságok, ahol a társadalom teljesen átrendeződik, és az adás, szolgálat, a szelídség és a közösség világa jön el.

Jézus most Karácsonykor is itt kopogtat: „Elhoznék egy világot nektek, ha hagyjátok.” Mi meg nem akarjuk, mert lebontaná a mai társadalom pénz és hatalom köré épített szerkezetét és struktúráit. Mert a portéka ma is ugyanaz. Elhozna mindent, ami az Isten világának velejárója. És mi megerősítjük, újra és újra: Nem akarom. De miért? Mert elhittettük velünk, és mi elhittük, hogy az Isten el akar venni tőlünk valamit. A nemzetet, a kultúrát, a hatalmat, a meglévő rendet, a szórakozást, és valami komor, fegyelmezett, szomorú, szabadsághiányos, állandóan igazodó és ellenőrzött világba akar tuszkolni, és a végén még jól meg is ítélt bennünket.

Az istenképünk foglyai lettünk Isten közénk jövősenek felismerésével szemben. És mindezt gondosan körülbástyáztuk politikai, kulturális és dogmatikai korrektséggel.

De 2011 Karácsonya van, és újra van esély, hiszen a figyelem menetrendszerűen a betlehemi jászolra összpontosít. A csillag megmutatja a helyet, ott vannak a szamarak is, meg a szalma. Jézus is meg-

születik. És újra megkérdezi tőlünk: Engem vártatok?

Nézzük magunkba ma, kit is várunk igazán? Erre nem lehet kapásból válaszolni, mert akkor csak sztereotip válaszokat adhatunk. De semmi baj. Nem kell azonnal válaszolnunk, eltelhet egy év, kettő. És ha ez a kérdés foglalkoztat bennünket, 2012-ban, 2013-ban már tisztább válaszokat adhatunk. Mert minden adott

hozzá. Itt az üzenet – most éppen János apostolé –, és meg lehet találni azokat, akik már becsülettel végiggondolták ezt a kérdést.

Most, bárhol is álljunk ebben a gondolkodási folyamatban: „ami van, elég”. Ma ünnep van. Béke, kalácsszag, fenyőillat, ajándékok. „Ami van, elég.” Fogjunk össze, azok, aki szeretik egymást!

Január 1. — Újév — Lk 2,16–21 — A csoda bennünk is ott van

Csodát éltek át a pásztorok az angyal, majd a mennyei sereg megjelenésekor. Valószínűleg csodának és nagy megtiszteltetésnek tartották az is, hogy a régen várt Megváltó az ő életükben született meg, és ennek a nagyszerű hírek részesévé is válhattak. Nagy lelkesedésük útra is kényszeríti őket, hiszen szeretnék, hogy a hír hallása megtapasztalássá fejlődne.

Itt van az első tanulság: mi sokszor megelégszünk a hírrel, és el is tudjuk mondani, hiszen hallottuk, esetleg olvastuk, hogy van Isten, van értelme az életnek, a szeretet a legfontosabb. Elég ezt csak „felmondani” tudni? Mennyivel mássabb ezt megélni, átélni! Kívánom Neked, kedves olvasó, hogy a pásztorokkal együtt ne elégedj meg az új meghallásával! Kutakodj, indulj el, akarj eljutni a találkozásig, a felismerésig, a megismerésig, az átélésig!

A pásztorok meg is találják az angyal útmutatása szerinti jelet: a jászolban fekvő csecsemőt. Nem tartották magukban az angyali üzenetet, megosztották a kis Jézus szüleivel, és később, hazafelé – gondolom – mindenkivel, akivel csak találkoztak. Nemcsak továbbadták, de meggyőződés a jó hír valóságáról, hálátelt szívvel magasztalták is Istent.

Itt van a második tanulság: mi, nagy egóval rendelkező emberek sokszor a jó hírt is megtartjuk magunknak, ahelyett hogy megosztanánk a környezetünkkel. Szabad továbbadni, el lehet mondani, meg lehet mutatni azt a tantuszt, amely leesett, azt a meggyőződést, amely kikristályosodott. És nem muszáj továbbítani a pletykát, nem muszáj panaszkodni az anyósunkra, nem muszáj az elégedetlenséget szítani. A „Hogy vagy?” kérdésre a legtöbb ember panaszkodni kezd, vagy közömbösen tudatja a másikkal, hogy minden változatlan. Mi lenne, ha te és én, és egyre többen, erre a kérdésre másképpen reagálnánk? Például: „Köszönöm, békességem van.” Vagy: „Köszönöm, éppen ez és ez az öröm ért, megoszthatom veled?” Majd visszakérdezhetnénk, kicsit eltérően a megszokottól: „És hogy van a lelked?” A munkahelyemen rendszeresen megkérdezem a kollégáimtól. Csuda jó beszélgetések kezdete lehet.

A pásztoroktól eltanulhatnánk a hálátelést és a magasztalást is. Mennyivel kevesebb időnk maradna a magunk sajnálatára és egyéb siránkozásra, ha minden nap szakítanánk időt „örülni”! Mivel mosogatózás közben is lehet hálátelt szívvel énekelni, ezért még külön időt sem muszáj szentelni a hálának. Lehet egy-

folytában is hálás a szívünk. Okunk lehetne rá bőven. Máriáról olvashatjuk, hogy „megőrizte és forgatta a szívében a pásztoroktól hallottakat”. Egy másik fordításban azt olvashatjuk: „Emlékeztébe véste szavaikat, és szívében gyakran elgondolkozott rajtuk.”

Itt van számomra a harmadik tanulság: fiatalsága ellenére (vagy éppen ezért?) Mária tudott szívvel gondolkodni. Ami vele történt, azt nem is lehetett volna észszel felfogni. Tanulhatunk tőle, hiszen ma is vannak olyan helyzetek, amikor a szívünkben, szeretetünkben kellene hordozni embertársainkat, sérelmeinket. Magunkkal teszünk jót, ha kifejlesztjük efféle képességünket.

Van számomra egy negyedik üzenete is ennek az evangéliumnak. Mindnyájan lehetünk „istenhordozók”! Hiszen mindenki úgy születik, hogy benne van Isten. Vagyis bennünk is ott van a Csoda. Van, aki felfedezi ezt a tényt magában, van, aki nem vesz róla tudomást, és mélyen bezárja az egyénisége bőrtönébe. Ilyenkor, Jézus születésnapjának környékén jó lenne mindnyájunknak „emlékeztetünkbe vésni”, és „szívvel elgondolkodni” ezen a nagy betűs CSODÁN!

Most már csak az a kérdés mit kezdünk ezzel a „CSODÁNK”-kal?

Január 8. — Vízkereszt — Mt 2,16–21 — A bölcsék üzenete

Ki ne ismerné a napkeleti bölcsék történetét?

Egy égi jelenség indítja el a bölcséként tisztelt tudósokat, akik Ponori Thewrewk Aurél csillagásztörténész szerint Babilon vagy Szippar csillagász papi iskolájának képviselői lehettek. A bölcsék számára tehát a csillagászati jelenség jel volt – a legfontosabb, ezért indultak útnak. A jel valószínűleg két bolygó, a Jupiter és a Szaturnusz együttállása volt, ami király születésére utalt. Olyan komolyan vették ezt a jelet, hogy utána akartak nézni, vajon igazuk volt-e a feltételezésben. Ma már nehéz elképzelni, hogy milyen nagy akaraterő és elhatározás kellett ahhoz, hogy valaki ezer kilométeres sivatagi utat vállaljon csak azért, hogy meggyőződjön róla, igaz-e a sejtése. De a bölcsék nekivágtak az útnak, és – kis kerülőkkel, a lakott vidékeket érintve – hetek múlva eljutottak Jeruzsálembe.

Nem ismervén az ottani politikai viszonyokat, a lehető legrosszabb helyen, Heródes városában érdeklődtek arról, hogy megszületett-e a zsidók királya. Heródesben hatalomvágy és féltékenység dühöngött; ekkorra már egy feleségét és két fiát megölette.

Itt találtam a legfontosabb és elgondolkodtató üzenetet. Nemcsak Heródes félti a pozícióját, hanem számtalan mai ember is. Nem is gondolunk bele, hogy egy féltékenység, egy munkahelyi viszály vagy szülő-gyermek, anyós-meny konfliktus hátterében hasonló félelmek húzódnak meg. Félnünk valaminek vagy valakinek az elvesztésétől. Te mitől félsz, testvérem?

A félelem gyökere magunkban keresendő. Ha belül valaki rendben van, kívülről nem lehet összezavarni. Ha az ember erős, nem lehet megfélemlíteni, ha valóban nyugodt, nem lehet kiborítani.

Aki nem kísérhető meg, azt nem lehet megkísérteni. Amilyen mértékben átadjuk az egónkat, a kisbetűs énünket Istennek, olyan mértékben tűnik el belőlünk a félelem.

Akkor olyanokká válunk, mint a „keljfeljancsi”, akit ha meglöknek, visszabilen, mert lent van a súlypontja. Mi a súlypontja az életünknek?

„A szeretetben nincs félelem. A tökéletes szeretet kiűzi a félelmet...” (1János 4,18).

A bölcsék nem tértek vissza Heródeshez, mert figyeltek, és megértették a jelet. Milyen jó lenne, ha mi is meghallanánk, meglátnánk és megtanulnánk értelmezni a nekünk szóló égi és embertársi üzeneteket, kéréseket!

Kívánom mindnyájunknak, hogy találjuk meg a súlypontunkat, és váljunk az előbbi értelemben vett „keljfeljancsikká”.

Január 15. — Évközi 2. vasárnap — Jn 1,25–42 — Túlmutatni önmagamon

Keresztelő Jánostól azt kérdezték a hivatalosok, hogy ki ő, miért keresztel? Erre ő kertelés nélkül válaszolt; nem ő a Messiás, nem is Illés, még csak prófétának sem vallotta magát. Az Úr útegyengetőjének mondta személyét. Eltereli a figyelmet magáról, de a hivatalos egyház küldötteinek nem beszél nyíltan Jézusról. Másnap viszont az egész összegyűlt nép előtt tesz bizonyosságot a közeledő Jézus láttán: „Nézétek, az Isten báránya! Ő veszi el a világ bűneit... Ő majd Szentlélekkel fog keresztelni... Ő az Isten fia.”

Tőled, tőlem is megkérdezhetik, ki vagy te? Kinek a nevében cselekszel, beszélsz, kihez tartozol, milyen felekezeti, vallású vagy? 1977-ben a felsőoktatási felvételen még nekem szegezték a kérdést: „Hogyan vélekedik lelkész édesapja nézeteiről, és beszélget-e teológus bátyjával?”

Ma már nem kérdeznak ilyen rosszulindulatú butaságot tőlünk, de nem úszhatjuk meg a színvallást. Életünk, cselekedeteink, gesztusaink kérdés nélkül is beszélnek rólunk. A kérdés az, hogy tudunk-e Keresztelő János-i módon túlmutatni önmagunkon?

Mit jelent túl mutatni magunkon?

Aki Istenhez tartozónak vallja magát, nem engedheti meg azt a luxust, hogy önmaga körül forog, magát sajnálja, vagy éppen kesereg, panaszodik. Ki kell tudni tekinteni „önmagunkból”. Ha békességem van, harmóniában vagyok önmagammal, akkor ez kisugárzik másokra, és már ki is léptem magamból úgy, hogy észre sem vettem. Már hallom is az átlagos kérdést: „Jó, jó, de hogyan lesz békességem, mitől leszek harmóniában önmagammal?”

Erre adja meg a választ a mai bibliai történet következő része. Keresztelő János megbízta két követőjét, hogy menjenek Jézus után. Nem csinált belőle hiúsági kérdést, mint ahogyan mi szoktuk, hanem elküldte őket Jézushoz. Ez a két ember ezt meg is tette; találkoztak Jézussal, és követték őt. Tudjuk, hogy ez a találkozás megváltoztatta az életüket. Nemcsak a neve változott meg Simonnak. A Jézussal való találkozás – ha engedjük – képes bennünket is átformálni. Amennyire teret adunk életünkben ennek a jézusi találkozásnak, olyan mértékben lesz békességünk, harmóniánk.

*„Kilépni önmagadból, az átlagosból,
Komolyan venni, amit hiszel!
Tulajdonképpen miért nem kezd ed el?”*

(Szent-Gály Kata: *Kegyelem, részlet*)

Január 22. — Évközi 3. vasárnap — Márk 1,14–21 — Elhívás-hivatás

Mai szentírási részünk sarokpontjai: János börtönben van; Jézus elment, és hirdetni kezdte, térjete meg, és higgyetek; Simon és András, gyertek, és emberhalásszá teszlek titeket; követték.

*„Oly szomorú embernek lenni
S oly szörnyűek az állat-hűs ígék
S a csillagszóró éjszakák
Ma sem engedik feledtetni
Az ember Szépbe-szótt hűtét,
S akik még vagytok őrzön, árván,
Őrzők: vigyázzatok a strázsán!”*

(Ady Endre)

Hiszem és vallom, hogy újságunk, közösségeink, kapcsolataink e szerint működnek, és mindenki szeretne kicsit vagy nagyot javítani a világon.

Jézus gyakran rátapint a lényegre, ezért volt Isten Fia, meg is kellett halnia.

Szerencsés, aki Isten dolgait főállásban hirdetheti. Tényleg? Gyanítom, hogy Jézus nem is utalt papi rétegre és mélyen tisztelt, nagyérdemű kedves nyájra. Megtérésről beszélt, meg- és felismerésről, a szeretet hűségéről és a hűség szeretetéről.

Napi 8-10 órát dolgozunk. Szerencsés, mondják, akinek a hobbija a hivatása, és a felesége a szeretője. Jézus az elsöre utal: például a halász lehet emberhalász. Gondolom és remélem, hogy szinte minden munkakör megtölthető az előbb említett jézusi hobbival. Persze hóhér, maffiózó és hasonló munkakörök kizárva.

Néhány gondolatpár szabad asszociációban: Informatikus – gyere, és elmondom, hogyan lesz a jó információáramlás az emberek között Istennek tetsző! Építész – gyere, és meglátod, hogyan épül fel Isten Ország! Gyógyszerész – meglátod,

mitől gyógyulnak az emberek valóban! Edző – megtapasztalod, és jól át is fogod adni, hogy nem adják könnyen a keskeny út győzelmét. Közgazdász – no, ez picit nehezebb, mondja az Úr, de biztos van gondolatod, hogyan lehetne tényleg a közösség javára munkálkodni! Humorista – ha a lánc megvan benned, bármelyik szemét fogod is meg, mindig az egész lánc mozdul, tudom, hogy mindig a jókedvű Istent tolmácsolod. KRESZ-oktató – jó, ha munkád közben az égi szabályokat is összekapcsolod a Földdel ne vedd el a másét, bocsáss meg, szeress, ha nem is szeretnek.

Záró gondolat. Mindig felszisszenek, amikor papok, lelkészek azt mondják, hogy ők ott és akkor kaptak elhívást. Tudom, hogy mindenki kap elhívást, csak hallgatni kell rá. És követni.

Január 29. — Évközi 4. vasárnap — Mk 1,21–28 — Hiteles tanítás – hűséges élet

*„Aki alkot, visszafelé nem tud lépni,
S ha már kinnött minden ruhát,
Mezítelen borzong a végtelen partján,
Míg fölzárkózik mögé a világ.”*

(Ismeretlen szerző,
de több mint 30 éve belém égett.)

A mai szentírási rész sarokpontjai: templomba ment, tanított, álmélkodtak; hatalma volt; megszállott kiabált; némulj el, menj ki belőle; milyen új tanítás ez!

Az idézett versrészlet jelzi számomra Jézus nagyon erős gondolatait és tetteit. Magányos is volt legvégül. Szinte minden tanítványa szertefutott, egy teljesen out-sider pogány katona jelenti ki, „Ez valóban Isten fia volt”. Remélem, Gyurka bácsi ezt ennyire kínosan nem élte meg.

Barátai, közösségei, könyvei, újságai révén tudunk-e felzárkózni hozzá. Méltók vagyunk-e megoldani saruszíját?

Ennyi bevezető után tegyük fel a kérdést magunknak, van-e bennünk annyi spiritus, hogy templomba járva is megőrizzük Bokor-identitásunkat? Tudomásom szerint, tisztelet a kivételnek, egy jelentős létszámú Bokor-tagság nem is tart kapcsolatot a történeti egyházakkal.

Van ellenpélda, nem is kevés. Ők azok, akik több mint negyed százada csak történeti egyházakba járnak rendszeresen. Gyermekük szinte nem is tudnak a Bokorról.

Ezért volt Jézus zseniális, mert megtartotta az akkori vallási előírásokat: temp-

lomba ment, tanított, és mindezek mellett „húzogatta az oroszlán bajuszát”. Nem akart kikerülni, kipenderítették. Számomra ebben volt Gyurka bácsi Jézushoz hasonló; nem kilépni, nem új szektát csinálni, mert 20 év múlva elfúj a szél. Tudom, ez végtelen történet, meg lehet próbálni Bokor-tudattal az egyházakban barátkozni. Talán nincs olyan hatalmunk, mint Jézusnak, de lehet, hogy álmélkodnak újszerű, eredeti jézusi gondolatainkon. Addig jó, míg nem kapjuk meg – Madách után szabadon –: „Nagy Isten, tekint le, és pirulj, mily nyomorult, kit remeknek alkottál, az ember.” Szerencsés, ha nem kell mondanunk: „Eltitkolom, mit lelkem felfogott, és hirdetem, mit jól tudom, hamis.”